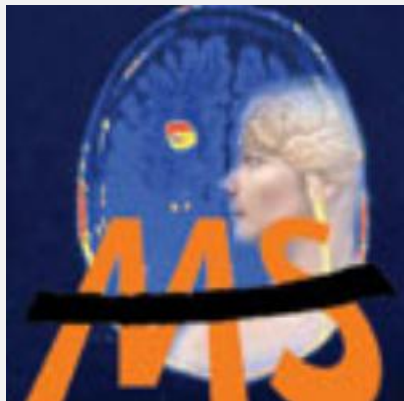

بیماری ام‌اس

بیماری ام‌اس یک بیماری خودایمنی است که در آن تخریب غلاف چربی اعصاب باعث اختلال کارکرد آنها و بروز علائم گوناگون می‌شود...

بیماری ام‌اس یک بیماری خودایمنی است که در آن تخریب غلاف چربی اعصاب باعث اختلال کارکرد آنها و بروز علائم گوناگون می‌شود.

بیماران مبتلا به اسکروز متعدد یا ام‌اس (MS) ممکن است دچار انواع گوناگونی از ناتوانی‌ها شوند. در حالی‌که بیماری‌های پایه‌های عصبی در مغز، نخاع و حتی چشم‌ها را هدف قرار می‌دهد، علائم متفاوتی بروز می‌کند. پزشکان اطمینان ندارند که علت دقیق ام‌اس چیست یا چه عواملی یک فرد را بیشتر از دیگری در معرض این بیماری قرار می‌دهد. اما علائم ام‌اس فراوان و متفاوت است و به این بستگی دارد که کدام قسمت دستگاه عصبی مورد حمله بیماری قرار گیرد. یک بیمار ام‌اس ممکن است در راه رفتن کمی دچار اشکال شود، در حالی‌که دیگری ممکن است کاملاً به صندلی چرخدار وابسته شود. یک بیمار ممکن است دچار ضعف شدید بدنی شود، در حالی‌که دیگری ممکن است دچار محوشدن بینایی یا دوبینی شود و بیمار دیگر ممکن است اشکال در سخن‌گفتن، سفتی عضلات، لرزش و اختلال در کنترل مثانه پیدا کند. بسیاری از این علائم نیز آن دسته از شکایات فرد هستند که دیگران نمی‌توانند آنها را ببینند؛ از درد و ضعف شدید گرفته تا اشکالات حافظه. اسکروز متعدد را یک بیماری خودایمنی می‌شمارند، زیرا دستگاه ایمنی بدن به دستگاه عصبی مرکزی (مغز و نخاع) خود فرد حمله می‌کند.

رشته‌های عصبی در دستگاه عصبی مرکزی با بافت چربی به نام میلین احاطه و حفاظت می‌شوند که به هدایت تکانه‌های الکتریکی پیام‌رسان کمک می‌کنند. در مبتلایان به ام‌اس میلین در نواحی متعددی تخریب می‌شود و بافت جوشگاهی که به جای می‌ماند را اسکروز می‌نامند. گاهی خود رشته عصبی نیز آسیب می‌بیند.

هنگامی که میلین یا رشته عصبی آسیب می‌بیند یا تخریب می‌شود، توانایی اعصاب برای هدایت تکانه‌های الکتریکی از اندام به سوی مغز و بالعکس مختل می‌شود و به این ترتیب است که علائم ام‌اس بروز می‌کند. اغلب افراد مبتلا به ام‌اس در بین سنین 20 تا 50 تشخیص داده می‌شوند، و این بیماری زنان را دوبرابر بیش از مردان گرفتار می‌کند. تعداد مبتلایان به ام‌اس در سراسر جهان حدود 2/5 میلیون نفر تخمین زده می‌شود.

علت دقیق ام‌اس نامعلوم است، اما دانشمندان تصور می‌کنند ترکیبی از عوامل محیطی و ژنتیک در آن دخیل باشد. استعدادی ژنتیک برای این بیماری در فرد وجود دارد و بعد عاملی محیطی به آن اضافه می‌شود؛ مثلاً فرد در معرض ماده خاصی قرار می‌گیرد که دستگاه ایمنی را تحریک می‌کند، اما دستگاه ایمنی به اشتباه به جای مهاجم خارجی به خود اجزای بدن حمله می‌کند.

سال‌گذشته کشف ژن دومی که با ام‌اس ارتباط دارد - که پیشرفتی عمده شمرده شد - این امید را برای پژوهشگران ایجاد کرد که به درمان‌هایی مفید و نهایتاً راه‌علاجی برای این بیماری دست یابند.

دانشمندان سال‌گذشته، در کشفی که مهم‌ترین پیشرفت ژنتیک در پژوهش‌ها در مورد ام‌اس در 3 دهه گذشته خوانده شد، اعلام کردند که ژنی را یافته‌اند که خطر ابتلا به این بیماری را تا 30 درصد افزایش می‌دهد. کارشناسان می‌گویند این ژن‌ها، نقاط نشانه‌گیری خوبی هستند که پژوهشگران با هدف قرار دادن آنها می‌توانند به درمان‌ها یا علاجهایی برای ام‌اس دست یابند.